

Claes Zetterström och Peter Lindgren är två juniorer i Sågkroken som är intresserade av att hjälpa till med fiskevården i Hamrådeån.

Fotograf:

Peter Amnell

Hösten bjuder på bästa gäddfisket

Relaterat

Elprovfisket visar att det inte på långa vägar finns så mycket öring som det finns potential för i Hamrådeån. I ett av Hamrådeåns biflöden fick vi även en liten sutare.

Nu finns gäddorna gärna inne på riktigt grunt vatten. Gäddan som Petter Hillborg lurade stod alldeles inne vid vasskanten. Fotograf: Bernt Moberg

Hösten ute vid kusten kan vara alldeles underbar. Den kan vara grym också, med kyla, regn och blåst. I torsdags var det en sådan där fantastisk dag. Soligt, och havet låg spegelblankt. Jag fick följa med Petter Hillborg från Säljemar till några av hans gäddställen. Vi rörde oss i området mellan Trödje och Iggön.

Vid fiske får man ofta tid till att fundera. Visst är det härligt, att stå där och veva in sitt drag och bara glida iväg in i tankens värld. När du är som längst borta från nuet kan hugget komma. På en hundraleds sekund går du från att vara totalt avslappnad till full koncentration på din rulle, på ditt spö och på fisken i andra änden på linan. Är det kanske dessa mentala svängningar som gör fisket så välgörande för både själ och hjärta?

Petter och jag pratade om vad det är som gör att vi ibland kan få flera gäddor bara på några minuter. Det är inte ovanligt att en sådan huggperiod kan föregås av flera timmars fiske utan ett enda hugg. Exakt så blev det till slut för oss i torsdags. Tre gäddor fick vi, och det under de sista tio minuterarna.

Tack vare att det var så lugnt och fint väder kunde vi se gäddor på flera platser, men de var inte ett dugg intresserade av våra wobbler och jerkbait. Gäddorna bara stod där och glodde. Vad berodde det på? När vi kom för nära så drog de iväg. Kvar blev bara ett moln av bottenslam som avslöjade var gäddan stått.

Jag ser två förklaringar till att gäddorna har det beteende de har. Det kan bero på att gäddan verkligen har speciella huggperioder. Det är en utbredd uppfattning bland fiskare. Vad som styr perioderna är det många som funderat över. Det finns faktiskt en hel bok skriven om gäddans huggperioder.

Det skulle även kunna bero på att vinden legat på rakt in i viken ett par dagar. Det innebär att en stor del av allt liv hunnit koncentrerats till viken. Från plankton till fiskyngel, småfisk och hungriga gäddor. Den vik vi fick våra gäddor i låg med öppningen precis i vindriktningen. Det alldeles rätta svaret på den frågan får vi kanske aldrig. Vi kommer att få fortsätta att fundera över gäddornas beteende.

Hur är abborrfisket nu? Så här sent på året har jag aldrig varit ute på något riktat fiske efter abborre. Något som Petter och jag såg i två av vikarna i torsdags har dock fått mig att tänka om på den punkten. Vi såg stora stim av grova abborrar svepa runt inne på grunt vatten. Det var 20-30 abborrar i vikter mellan tre och åtta hekto. Där stod jag med stora tunga jerkbait. Inte ett enda bete som kan förknippas med abborre hade jag med mig. En stor abborre kan i och för sig hugga även på jerkbait, dock ingen av abborrarna vi hade runt båten. Nästa gång, förhoppningsvis till helgen, blir det därför i första hand utrustning för abborre som ska med.

Jag tog med mig en av gäddorna hem. Av den blev det några improviserade gäddburgare.

Det blev riktigt gott.

Ungefär ett halvt kilo gäddfilé skar jag sönder ordentligt i en matberedare. Ett ägg, ungefär en deciliter grädde, salt och vitpeppar tillsattes mot slutet. Därpå körde jag lite till med beredaren för att blanda allt ordentligt.

Det är bra att provsteka och smaka en liten klick av smeten för att kontrollera om det är lagom salt.

I smeten blandade jag halvcentimeterstora laxtärningar, formade till burgare och stekte i smör. Serverade med potatis, lite grönsaker och en smaksatt crème fraiche.

Över till Hamrångeån. Du vet den där ån som är så fin där du passerar den på gamla E4-an vid Bergby.

Vandrar det upp någon havsöring där nuförtiden? Flodkräftor, finns det några kvar? Är sikbeståndet livskraftigt?

Reproducerar flodpärlmusslan sig?

Om jag ska försöka svara utifrån den bild jag fått av att prata med folk som har kunskap om Hamrångeån så säger jag att det troligtvis vandrar upp enstaka havsöringar. Flodkräftorna tycks vara helt borta. Sikbeståndet kan det vara skapligt med, och om flodpärlmusslans reproduktion saknar vi kunskap.

Hamrångeån ser med andra ord ut att inte må alltför bra just nu. Men potentialen finns där. Det är det viktigaste. Med rätt åtgärder kan Hamrångeån få tillbaka såväl öring som kräftor. Blir det mera öring i ån så kan till och med föryngringen av flodpärlmusslor komma igång. Flodpärlmusslorna är ju beroende av att som larv kunna parasitera på öringarnas gälar.

Ett livskraftigt bestånd av flodpärlmussla är något riktigt unikt i dag, inte minst på grund av att öringen slagits ut från så många vatten. Som tur är kan musslorna bli upp mot 200 år, och så länge det finns vuxna musslor så får vi hoppas att reproduktionen ska komma igång om bara öringen kommer tillbaka.

Det måste även finnas ett lokalt engagemang. Och ett sådant finns det vid Hamrångeån nu. Såväl fiskevårdsområdesföreningen som förvaltar fisket som fiskeklubben Sägkroken är på hugget och vill komma igång med mera fiskevårdsarbete.

För ett par år sedan gjordes en ny fiskväg i form av ett omlöp förbi dammen i Norrsundet. Fiskvägen gör det lättare för fisk att ta sig från havet upp i Hamrångefjärden. Flera fiskare jag pratat med och vittnar om att framförallt abborrfisket i Hamrångefjärden blivit mycket bättre sedan den nya fiskvägen kom till. Om det beror på fiskvägen har inte kunnat fastställas säkert. Det finns nu planer på att med en fälla kontrollera vad som vandrar upp i fiskvägen.

I början av oktober var jag med och elprovfiskade i Hamrångeån. Vi fick då en bekräftelse på att det finns både öring och harr i ån, och att det har skett föryngring de senaste åren. Men det är mycket glest mellan både harrarna och öringarna. Främsta orsaken till att det inte finns mera öring i Hamrångeån är att ån länge varit avsnörpt av diverse dammar. Öring är beroende av att röra sig upp och ner i vattendraget.

En inventering av Hamrångeån ingick i arbetet med fiskevårdsplanen för Gävle kommun. Planen blev klar 2002, och den visar att det finns stora ytor med lämpliga lek- och uppväxtområden för öring i Hamrångeån. En del av områdena kan nås av öring idag. Det skulle vara mycket intressant att där göra en utsättning av öringsyngel. Ynglen sätts på våren. Elprovfisken på hösten samma år visar om utsättningen lyckats. Blir resultatet det önskade bör utsättningarna fortsätta varje år i åtminstone en fiskgeneration. Det vill säga sex-åtta år.

Det ska bli riktigt intressant att följa utvecklingen i Hamrångeån.

BERNT MOBERG

Skriver om fiske i GD